

Kompetencja komunikacyjna. Grzeczność i kultura zachowań językowych: wybór materiałów dostępnych w PBW w Kielcach

Oprac. Marta Boszczyk

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka. Wydział Informacyjno-Bibliograficzny, 2018 r.

Wydawnictwa zwarte

1. Bogucka, Mariola : Język obcy w edukacji wczesnoszkolnej : kompetencje językowe małych uczniów. W: Wczesnoszkolne nauczanie języków obcych : zarys teorii i praktyki / red. Dorota Sikora-Banasik. – Warszawa : Wydawnictwo Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, 2009. – S. 73-82
System opisu kompetencji językowych. Językowa kompetencja komunikacyjna. Postawa ciekawości poznawczej. Wiedza i sprawności językowe. Umiejętności interpersonalne. Umiejętność uczenia się. Wrażliwość interkulturowa.
Sygn. 248945 Czytelnia
Sygn. 251128 Wypożyczalnia
2. Bugajski, Marian : Język w komunikowaniu. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 2007. – 537, [1] s. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 505-521
Sygn. 243638 Czytelnia
3. Ćwikła Edyta, Stasielo Barbara : Kompetencja komunikacyjna jako element dojrzałości szkolnej dzieci sześciolletnich. W: Pedagogika przedszkolna : oblicza i poszukiwania / red. nauk. Marzenna Magda-Adamowicz, Agnieszka Olczak. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014. – S. 178-191
Komunikacja językowa – co to jest? Kampanie społeczno-edukacyjne. Kompetencje kluczowe. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego. Zadania szkoły. Zadania nauczyciela. Kompetencje komunikacyjne dzieci kończących edukację przedszkolną. Różne poziomy kompetencji komunikacyjnych dzieci. Specyfika rodziny jako czynnik decydujący o poziomie kompetencji komunikacyjnych. Uczniowie z niskimi kompetencjami komunikacyjnymi. Badania. Charakterystyka komunikacji między nauczycielem a uczniem. Style działań edukacyjnych nauczycieli. Wspieranie rozwoju kompetencji komunikacyjnych poprzez pracę w grupach i „zabawę w teatr”.
Sygn. 254572 Czytelnia
Sygn. 256403 Wypożyczalnia
4. Głowska-Sołdatow : Porozumiewanie się w języku ojczystym. W: Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w procesie edukacji wczesnoszkolnej / red. nauk. Janina Uszyńska-Jarmoc, Barbara Dudel, Małgorzata Głowska-Sołdatow. – Kraków : „Impuls” ; Białystok : Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku, 2013. – S. 57-71
Istota i struktura do porozumiewania się w języku ojczystym. Wskaźniki do kompetencji do porozumiewania się w języku ojczystym dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym. Wybrane problemy rozwijania kompetencji do porozumiewania się w języku ojczystym dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Zawiera także dwa konspekty lekcji.
Sygn. 252313 Czytelnia
Sygn. 252314, 252744 Wypożyczalnia
5. Grzywna-Wileczek Anna, Możdżonek Iwona : Szkolna niekomunikacja : bariery w dyskursie wczesnoszkolnym. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2015. – 140 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 122-126
Zawiera m.in.: Język w szkolnych interakcjach. Meandry komunikacji (Język, komunikacja, tekst, dyskurs. Uściślenia terminologiczne).

Sygn. 256788 Czytelnia

6. Jakubowicz-Bryx, Anna : Kompetencje leksykalne uczniów w edukacji wczesnoszkolnej.
– Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2006. – 373, [1] s. : il.
; 24 cm. – Bibliogr. s. 314-325
Sygn. 241199 Wypożyczalnia
7. Kurcz, Ida : Język a psychologia : podstawy psycholingwistyki. – Warszawa :
Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1992. – S. 128-145 : Kompetencja
komunikacyjna
Sygn. 212570 Czytelnia
Sygn. 212868 Wypożyczalnia
8. Kurcz, Ida : Psychologia języka i komunikacji. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe
„Scholar”, 2000. – (Wykłady z Psychologii ; t. 2). – S. 88-105 : Kompetencja językowa ;
S. 130-146 : Kompetencja komunikacyjna
Ustalenia terminologiczne. Główne założenia leżące u podstaw kompetencji językowej. Struktura głęboka i
struktura powierzchniowa. Istota UG w świetle teorii i zasad parametrów. Inne modele UG. Kompetencja
językowa ludzi niesłyszących. Akty mowy. Znaczenie zdania a znaczenie wypowiedzi. Zasady efektywnej
komunikacji. Rozmowa jako wyjściowa forma realizacji kompetencji komunikacyjnej. Główne koncepcje
teoretyczne w badaniach nad kompetencją komunikacyjną. Siła tkwiąca w ludzkiej kompetencji
komunikacyjnej.
Sygn. 231341, 231774 Wypożyczalnia
9. Marcjanik, Małgorzata : Etykieta językowa. W: Współczesny język polski / pod red.
Jerzego Bartmińskiego. – Wrocław : „Wiedza o Kulturze”, 1993. – 659 s. ; 25 cm. –
(Encyklopedia kultury polskiej XX wieku] / kom. red. Sław Krzemień-Ojak (red. nacz.)
[et al.] ; t. 2)
Sygn. 216174 Czytelnia
10. Marcjanik, Małgorzata : Grzeczność w komunikacji językowej. – Warszawa :
Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. – 166, [1] s. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 161-166
Sygn. 244080 Czytelnia
11. Marcjanik, Małgorzata : Mówimy uprzejmie : poradnik językowego savoir-vivre’u. –
Wyd. 1, dodr. – Warszawa : Wydawnictw Naukowe PWN, dr. 2014. – IX, [1], 235 s. : il. ;
21 cm
12. Marcjanik, Małgorzata : Polska grzeczność językowa. – Wyd. 2 popr. – Kielce : Wyższa
Szkoła Pedagogiczna im. Jana Kochanowskiego, 2000. – 285 s. ; 24 cm. – Bibliogr. s.
277-279
Sygn. 229123 Czytelnia
13. Marcjanik, Małgorzata : W kręgu grzeczności : wybór prac z zakresu polskiej etykiety
językowej. – Kielce : Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, 2001. – 225 s. ; 21 cm. –
Bibliogr.s. 217-222
Sygn. 232312, 233198 Wypożyczalnia PBW w Kielcach
14. Nowicka, Marzena : Mówienie w szkole. W: Edukacja polonistyczna na rozdrożach:
spotkania z językiem polskim w klasach 1-3 / pod red. Doroty Klus-Stańskiej i Małgorzaty
Dagiel. – Olsztyn : Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 1999. – S. 11-

15. O języku w sposób żywy i ciekawy : (propozycje lekcji i ćwiczeń gramatycznych) / pod red. Haliny Wiśniewskiej. – Kielce : Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, 1999. – 160, [2] s. : rys. ; 21 cm. – Bibliogr. s. [161-162]
Sygn. 225986 Wypożyczalnia
16. Ożóg, Kazimierz : Współczesny model polskiej grzeczności językowej. W: Życzliwość i agresja w języku i kulturze / pod red. Anny Dąbrowskiej i Alicji Nowakowskiej. – Wrocław : Wydaw. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2005. – (Język a Kultura 1232-9657 t. 17) (Acta Universitatis Wratislaviensis, 0239-6661 ; no 2796). – S. 9-15
Model grzeczności językowej. Ostatnie zmiany w modelu grzeczności.
Sygn. 246825 Czytelnia
17. Pisarek, Walery : Wstęp do nauki o komunikowaniu. – Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, cop. 2008. – (Edukacja Medialna : podręcznik akademicki). – S. 63-69 : Kompetencje komunikacyjne
Kompetencja językowa a kompetencja komunikacyjna.
Sygn. 245391 Czytelnia
18. Polska etykieta językowa / pod red. Janusza Anusiewicza i Małgorzaty Marcjanik. – Wrocław : „Wiedza o Kulturze”, 1992. – 141 s. ; 24 cm. – (Język a Kultura ; t. 6)
Sygn. 213520 Czytelnia
19. Rozwój integralny dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : środowisko i programy wspomagające / red. nauk. Mirosław Z. Babiarz. – Kielce : Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, 2013. – 500 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. przy rozdz.
Sygn. 253665 Czytelnia

Wydawnictwa ciągłe

20. Ankudewicz-Blukacz, Teresa : O grzeczność językową w klasie. W: Polonistyka. – 1999, nr 6, s. 362-364
Zasady kulturalnej rozmowy. Teksty użytkowe z zastosowaniem zwrotów grzecznościowych - ćwiczenia. Szkoła podstawowa.
21. Awramiuk, Elżbieta : Kompetencja komunikacyjna - wynalazek reformy?. W: Język Polski w Liceum. – R. 16, nr 1 (2001/2002), s. 94-99
Pojęcie kompetencji komunikacyjnej w „Podstawie programowej” - Dziennik Ustaw 1999 Nr 14. Język polski.
22. Boniecka, Barbara : Uwarunkowania zachowań językowych (ranga relacji: nauczyciel - uczeń). W: Język Polski w Szkole : dla klas IV-VIII. – R. 43, z. 5 (1997/1998), s. 17-25
Zachowania językowe (stosowanie formy adresatywnej) w praktyce szkolnej. Dialog lekcyjny.
23. Brus, Beata : Językowe zachowanie etykietałne w środowisku nauczycielskim. W: Język Polski w Szkole Średniej. – R. 13 (1998/1999), z. 4, s. 79-86

Język grzecznościowy nauczycieli we wzajemnych kontaktach i w kontaktach z uczniami.

24. Dunaj, Jolanta : Komunikacja słowna w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2009, nr 7, s. 28-34
Wpływ placówki opiekuńczo-wychowawczej na zachowania językowe.
25. Gałczyńska, Alicja : Grzeczne i niegrzeczne akty odmowy w języku polskim. – (Życzliwość i agresja w języku i kulturze / red. Anna Dąbrowska, Alicja Nowakowska). W: Acta Universitatis Wratislaviensis. Język a Kultura. – T. 17 (2005), s. [113]-118
Odmowa, choć zwykle jest postrzegana jako akt niegrzeczny, może, i powinna być wypowiedziana grzecznie.
26. Gardziańska, Janina : Przystukaj na komórkę..., czyli o językowych zachowaniach Polaków w sytuacji rozmowy telefonicznej. W: Poradnik Językowy. – 1999, z.4, s.30-38
27. Grybosiowa, A. : Formy „ty” i „pan /i/” w kontaktach społecznych. W: Poradnik Językowy. – 1990, z. 2, s.88-92
Zwroty grzecznościowe.
28. Grybosiowa, Antonina : Nowe sytuacje - nowe zachowania grzecznościowe. W: Poradnik Językowy. – 2002, z. 2, s. 1-8
Rodzaje grzecznościowych form adresatywnych, powstałych lub przywróconych po 1989 roku w języku polskim.
29. Jarosz, Beata : Miejsce etyki językowej w procesie dydaktycznym. W: Polonistyka. – 2012, nr 6, s. 53-57
Nauczanie zachowania grzecznego w podstawach programowych. Podstawy programowe w zakresie nauczania języka polskiego w szkole podstawowej.
30. Juszczak-Guca, Joanna : Kompetencja komunikacyjna dzieci. W: Bliżej Przedszkola. – 2009, nr 10, s. 68-[69]
Rozwój sprawności komunikacyjnej u dzieci w wieku przedszkolnym. Kompetencje szczegółowe. Czynności przyczyniające się do doskonalenia kompetencji komunikacyjnej.
31. Kuszak, Kinga : Kompetencje językowe małego dziecka – zarys problematyki. W: Studia Edukacyjne. – 2014, nr 33, s. [45]-67
Artykuł dostępny w Internecie. Współcześnie mowę dziecka traktuje się jak proces, w którym nie tylko przyswaja ono sobie reguły gramatyczne, lecz uczy się odpowiedniego zachowania komunikacyjnego.
32. Kwiecień, Sylwia : Grzeczność językowa młodzieży. W: Język Polski w Gimnazjum. – R. 6, nr 4 (2004/2005), s. 84-90
Przedstawienie zasad funkcjonowania aktów grzecznościowych w języku młodzieży.
33. Malinowska, Marlena : Socjologiczne spojrzenie na fenomen mowy : znaczenie norm „grzeczności językowej” dla komunikacji werbalnej. W: Język Polski w Gimnazjum. – R. 5, nr 4 (2003/2004), s. 7-13
34. Marcjanik, Małgorzata : Etykieta językowa - problemy dydaktyczne. W: Język Polski w Szkole Średniej. – R.15: 2000/2001, nr 2, s. 67-75
Normy polskiego modelu grzeczności, zachowania grzecznościowe - werbalne i niewerbalne.
35. Marcjanik, Małgorzata : Opisywanie etykiety językowej : problemy metodologiczne. W: Polonica. – R. 17 (1995), s. 99-107

Wyrażenia o funkcji grzecznościowej w języku polskim.

36. Marcjanik, Małgorzata : Wielkie zmiany przyjdą jutro : o przemianach w językowych obyczajach grzecznościowych. W: Acta Universitatis Wratislaviensis. Język a Kultura. – T. 20 (2008), s. [89]-98
37. Mrazek, H. : Grzeczność po polsku (fragmenty „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza i „Zemsty” A. Fredry). W: Ojczyzna - Polszczyzna. – 1993, nr 3, s. 63-68
38. Nieckula, Franciszek : Kompetencja komunikacyjna. W: Polonistyka. – 1997, nr 6, s. 324-327
39. Nocoń, Jolanta : Gatunki wypowiedzi na lekcjach języka polskiego. W: Zeszyty Szkolne. – 2006, nr 1, s. 27-36
Kompetencja komunikacyjna jako zdolność do tworzenia i odbioru przekazów werbalnych. Kultura i gatunki wypowiedzi.
40. Nowak, Barbara : Grzeczność - czy to tylko zasady dobrego wychowania? : (scenariusz lekcji języka polskiego w klasie pierwszej liceum). W: Język Polski w Liceum. – R. 19, nr 4 (2004/2005), s. 46-50
Konspekt lekcji dotyczącej stosowania etykiety językowej.
41. Noweł, Ewa : Rozmowa jako forma przygotowania do kształcenia kompetencji lekturowych. W: Język Polski w Szkole IV-VI. – 2003/2004, nr 4, s. 16-26
Sposoby uczenia zachowań komunikacyjnych oraz propozycje ćwiczeń dla uczniów na poziomie szkoły podstawowej.
42. Ożóg, Kazimierz : Współczesna polska grzeczność językowa a postmodernizm. W: Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica. – [Nr] 9 (2014), s. 49-60
Dostęp online: <http://www.studling.edu.pl/index.php/archiwum/94-rocznik2014>
43. Polus, Alicja : Test kompetencji językowych dla uczniów klasy szóstej. W: Gazeta Szkolna. – 2004, nr 19, dod. „Wyzwania Oświatowe”, s. XI
Tytuł testu „Kłopoty Jarka”.
44. Ożóg, Kazimierz : Współczesna polszczyzna a postmodernizm - zachowania językowe młodzieży. W: Kwartalnik Edukacyjny. – 2012, nr 4, s. 14-22
Artykuł dostępny w Internecie. Przykłady wpływu tendencji postmodernistycznych na współczesną polszczyznę, głównie na język polski młodego pokolenia Polaków.
45. Ożóg, Kazimierz : Współczesny model polskiej grzeczności językowej. – (Życzliwość i agresja w języku i kulturze / red. Anna Dąbrowska, Alicja Nowakowska). W: Acta Universitatis Wratislaviensis. Język a Kultura. – T. 17 (2005), s. [9]-15
Zwroty grzecznościowe są językową realizacją modelu grzeczności obowiązującego członków jakiejś zbiorowości, grupy, narodu.
46. Palmarini, Massimo Piatteli : Niemowlę potrafi. W: Forum. – 1994, nr 50, s. 18-19
Zachowania językowe niemowląt.
47. Senderska, Joanna : Czym jest komunikacja językowa. W: Język Polski w Gimnazjum. – 2004/2005, nr 1, s. 7-19

Wyjaśnienie czym jest komunikacja językowa i pojęcia z nią związane.

48. Skowronek, Bogusław : Etykieta językowa w szkole. W: Nowa Poliszczyna. – 1998, nr 5, s. 52-53
Komunikacja lekcyjna uczeń - nauczyciel. Zwroty grzecznościowe: powitania, pożegnania, podziękowania, przeproszenia, zwroty adresatywne, forma „proszę”.
49. Szymczak, Wojciech : Komunikatywność w wymiarze kompetencji. W: Gazeta Szkolna. – 2004, nr 19, dod. „Wyzwania Oświatowe”, nr 35, s. VIII
Podano tabelę komunikatywności w trzech wymiarach: bardzo słabym, średnim, wybitnym.
50. Świercz, Ewa : Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą... (scenariusz lekcji w kl. I-III gimnazjum). W: Język Polski w Gimnazjum. – R. 6, nr 1 (2004/2005), s. 44-51
Konspekt lekcji języka polskiego na temat: „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą... Grzecznościowe akty mowy - powitania i pożegnania”.
51. Urbanek, Bogdan : O języku nie od święta. W: Nowa Szkoła. – 2017, nr 1, s. 18-24
Ochrona języka polskiego a norma językowa. Cechy języka w świetle zachowań społecznych.
52. Wojtak, Maria : „O polityce w słowach”. Formy adresatywne w XVIII wieku. W: Język Polski. – 1996, z. 2-3, s.82-87
Staropolska etykieta językowa. Zwroty grzecznościowe.
53. Zawisza-Chlebowska, Teresa : O potoczności i grzeczności w języku słów kilka. W: Polski w Praktyce. – 2012, nr 4, s. [10]-14
O zmianach zachodzących w języku, o uproszczonej etykietce językowej w dzisiejszych czasach.
54. Zgierska, Milena : Czy grzeczność jest potrzebna współczesnym gimnazjalistom?. W: Polonistyka. – 2011, nr 9, s. 46-50
Przedstawienie funkcji grzeczności, istota grzeczności według gimnazjalistów - w jaki sposób rozumieją i werbalizują grzeczność gimnazjaliści.
55. Ziemkiewicz, Beata : Po magicznej stronie życia, czyli kilka słów o etykietce językowej. W: Polonistyka. – 2008, nr 6, s. 43-46
56. Żurek, Anna : Teorie grzeczności językowej. W: Acta Universitatis Wratislaviensis. Kształcenie Językowe. – T. 7 (2008), s. [33]-43
Omówienie wybranych teorii grzeczności językowej, które w zasadniczy sposób wpłynęły na współczesną interpretację tego pojęcia.